

KÚRIA

Bfv.I.1079/2018/8. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év november hó 5. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A lopás vétsége és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a Heves Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát elbírálv a Hatvani Járásbíróság 8.Bpk.129/2017/3. számú végzését **II. rendű terhelte** tekintetében megváltoztatja,

II. rendű terhelte az ellene bűnpártolás vétségének [Btk. 282. § (1) bekezdés c) pont] vádja alól felmenti.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 15.000 (tizenötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Hatvani Járásbíróság a 2017. november 27-én tárgyalás mellőzésével meghozott - és 2017. december 29-én jogerőre emelkedett - 8.Bpk.129/2017/3. számú végzésével a II. rendű terhelttel szemben bűnpártolás vétsége [Btk. 282. § (1) bekezdés c) pont] miatt - fizikai természetű segédmunkakörben végzendő - száz óra közérdekű munka büntetést szabott ki.

A felülvizsgálati eljárásban a Be. 659. § (1) bekezdése alapján irányadó tényállás lényege szerint a terheltek 2017. év július hó 12. napján 16 óra 30 perc körüli időben megjelentek ... úton lévő ABC-nél, ahol I. rendű terhelte az ott tartózkodó sértettet megszólítva cigarettát kért. A sértettnek nem volt cigarettája, azonban közölte a terheltekkel, hogy hajlandó vásárolni egy dobozzal. A sértett megkérte **I. rendű terhelte**t és a II. rendű

terheltet, hogy kísérvék át a szemközti nemzeti dohányboltba, majd az üzlet előtt I. rendű terhelt a sértett háta mögé lépett és annak jobb oldali farzsebéből kivette a sértett 10.000 forintos bankjegyét. Azt megmutatta a II. rendű terheltnek, aki ezen csak mosolygott. Ezután mindhárman bementek a dohányboltba, ahol a sértett észrevette pénze eltűnését és azt számon kérte az I. rendű terheltnek, aki azonban tagadta a pénz elvételét. A II. rendű terhelt ekkor sem jelezte a sértettnek, hogy a pénzt az I. rendű terhelt vette el. Ezt követően az I. rendű és II. rendű terheltek a dohányboltból eltávoztak. A bűncselekménnyel I. rendű terhelt 10.000 forint kárt okozott, amely nem térült meg.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a Heves Megyei Főügyészség a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapított felülvizsgálati indítványt terjesztett elő II. rendű terhelt javára.

Ebben kifejtette, hogy a II. rendű terhelt bűnösségének bűnpártolás vétségében történő megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor. Álláspontja szerint a tárgyi bűnpártolás - ahogyan azt a bűncselekmény törvényi tényállásának megfelelő fordulatában körülírt elkövetési magatartás is jelzi - kizárólag tevőleges magatartással, a megszerzett előny biztosításában való közreműködéssel valósítható meg, pusztá mulasztással nem, így a II. rendű terhelt azzal nem követett el bűnpártolást, hogy amikor a sértett nehezményezte a pénze eltűnését, nem jelezte neki, hogy valóban az I. rendű terhelt vette el azt tőle; azaz semmilyen tevőleges magatartást nem fejtett ki annak érdekében, hogy az elvett pénzösszeg az I. rendű terhelnél maradjon.

Hivatkozott arra is, hogy a II. rendű terheltet semmilyen jogszabályi előírás vagy egyéb, a mulasztás miatti felelősségre vonás alapjául szolgáló kötelezettség nem terhelte sem a lopási cselekmény megakadályozására, sem annak a sértett előtti felfedezésére vonatkozóan.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria - a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján - a Hatvani Járásbíróság 8.Bpk.129/2017/3. sorszámú végzését változtassa meg, és a II. rendű terheltet mentse fel az ellene a Btk. 282. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és minősülő bűnpártolás vétségének vádja alól.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt fenntartotta (BF.967/2018/1.).

.-.-.

A Kúria a megtámadott határozatot a Be. 659. § (5) bekezdésére

figyelemmel a megtámadott részében, a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül, emellett a Be. 659. § (6) bekezdésére tekintettel vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyen szabálysértést nem észlelt.

A felülvizsgálati indítvány megalapozott.

A Btk. 282. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott tárgyi bűnpártolást az követi el, aki - anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna - közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában.

E tevékenység igen sokféle aktív magatartás lehet, e körbe tartozik pl. a dolog megőrzése, elrejtése, átalakítása, azaz minden segítő jellegű tevékenység.

Nem tevással, passzív magatartással, hallgatással a személyi bűnpártolás, illetőleg az igazságszolgáltatást akadályozó bűnpártolás csak akkor valósul meg, ha az elkövetőt az általa észlelt cselekménnyel kapcsolatban valamilyen jogszabályi vagy hivatali helyzet alapján bejelentési, nyilatkozattételi, vallomástételi kötelezettség terheli (BH 2012.236.). Így pl. hivatali bűnpártolást kell megállapítani, ha a hivatalos személy jogtalan előnyszerzés célzatával történt kötelességszegése abban áll, hogy a hivatalos eljárás során tudomására jutott bűncselekmény bejelentését elmulasztotta (BH 2015.213.).

II. rendű terhelt azzal, hogy miután a társa által megvalósított bűncselekményt észlelte, azon mosolygott, és a sértettet nem tájékoztatta a terhére megvalósult bűncselekményről, nem sértett jogi normát. Ugyanis a terheltet nem terhelte sem hivatásból fakadó, sem egyéb jogi kötelezettség arra, hogy a lopási cselekményt megakadályozza, sem arra, hogy arról a sértettet tájékoztassa.

A terhelt nem működött közre a bűncselekményből származó előny biztosításában, a sértettől elvett pénz nem került hozzá, és semmilyen aktív magatartást nem fejtett ki azzal kapcsolatban, hogy társa az idegen dolgot megtarthassa.

Mindebből következően a II. rendű terhelt magatartásával nem merítette ki a tárgyi bűnpártolás törvényi tényállási elemeit.

Az irányadó tényállás nem tartalmaz olyan körülményt, amely szerint a terheltek megegyeztek, összebeszéltek volna a sértett pénzének elvételét illetően, és a II. rendű terhelt számára az I. rendű terhelt magatartása a tényállás szerint váratlan volt, így nem nyújtott sem fizikai, sem pszichikai bűnsegélyt sem az elvételhez.

Így nem volt megállapítható a lopáshoz kapcsolódó bűnsegédi [Btk. 14. § (2) bekezdés] közreműködése sem.

Minderre tekintettel a járásbíróság a terhelt bűnösségét a büntető anyagi jog szabályainak a megsértésével állapította meg.

Ezért Kúria a Hatvani Járásbíróság 8.Bpk.129/2017/3. számú végzését a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta és őt a bűnpártolás [Btk. 282. § (1) bekezdés c) pont] vétségének vádja alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján bűncselekmény hiányában felmentette.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 664. § (1) bekezdésén, a pártfogóügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (3) bekezdésén, valamint a 9. § (1) bekezdésén alapul.

A Kúria ítélete ellen a fellebbezés a Be. 653. § (1) bekezdésére és a 458. § (3) bekezdésére figyelemmel kizárt, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. Az ismételt indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítványt a Be. 656. § (4) bekezdése alapján, érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. november 5.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s. k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Mátyás Gyöngyi
bíróság ügyintéző